

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 686/2025-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Ministerstva financií Slovenskej republiky**, Štefanovičova 5, Bratislava, proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava III č. k. B1-32Cb/14/2019-1738 z 3. septembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 4. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) (v spojitosti s tým aj porušenia čl. 2 ods. 2 a čl. 51 ods. 1 ústavy) uznesením Mestského súdu Bratislava III (ďalej len „mestský súd“) č. k. B1-32Cb/14/2019-1738 z 3. septembra 2025 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť mestskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada, aby ústavný súd v zmysle § 130 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia a mestskému súdu prikázal nepokračovať v súdnom konaní do právoplatného rozhodnutia o tejto ústavnej sťažnosti.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal na mestskom súde 8. novembra 2024 návrh na vstup do konania ako intervenient podľa § 82 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Ide o súdne konanie vedené vo veci sporu žalobcu [REDACTED] (ďalej len „žalobca“) proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Národná rada Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaná“) o zaplatenie náhrady škody. Svoju žiadosť odôvodňoval

tým, že predmet konania má na neho zásadný dopad a priamo súvisí s právomocou a povinnosťou sťažovateľa zabezpečovať výkon jemu zverených zákonných kompetencií.

3. Napadnutým uznesením mestský súd rozhodol, že vstup sťažovateľa do konania ako intervenienta na strane žalovanej nie je prípustný. V rámci odôvodnenia rozhodnutia poukázal na to, že predpokladom prípustnosti vedľajšieho účastníctva je právny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku sporu, pričom o právny záujem ide, ak bude rozhodnutím vo veci dotknuté právne postavenie vedľajšieho účastníka, konkrétne jeho práva a povinnosti vyplývajúce z hmotného práva. Uviedol, že musia byť kumulatívne splnené dve kritéria, a to i) prehra intervenovaného sporu stranou, ktorú intervenient podporuje, môže vyústiť do vzniku sekundárneho sporu medzi touto stranou a intervenientom a ii) predmet intervenovaného sporu má pre sekundárny spor význam ako otázka predbežná. Poukázal na to, že v prípade prehry sporovej strany, na ktorej intervenient vystupuje, si táto môže voči intervenientovi uplatniť určité právo a prichádza do úvahy potenciálny (sekundárny) právny spor, v ktorom bude mať sporová strana postavenie žalobcu a intervenient väčšinou postavenie žalovaného (pričom predmetom sekundárneho sporu môžu byť regresné nároky). V danom prípade však mestský súd dospel k záveru, že nebol preukázaný skutočný právny záujem intervenienta na výsledku konania ani existencia hmotnoprávneho vzťahu medzi intervenientom a žalovaným, z ktorého by mohol vzniknúť sekundárny spor.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu namieta, že predmetné súdne konanie sa bezprostredne dotýka výkonu jemu zverených právomocí, pretože výsledok tohto konania má priamy dopad na spôsob, rozsah a zákonnosť realizácie jeho kompetencií. Poukázal na to, že jedným zo základov pre súdne konanie o žalobe o poskytnutie náhrady za nepriame vyvlastnenie, resp. náhradu škody je porušenie medzinárodnej zmluvy (Dohody medzi Českou a Slovenskou Federatívnou republikou a Holandským kráľovstvom o podpore a vzájomnej ochrane investícií z 29. apríla 1991), ktorej uzatváranie a vykonávanie je súčasťou zákonom zverených kompetencií sťažovateľa. Namieta, že mestský súd napadnutým uznesením náležite neodôvodnil nepripustenie jeho vstupu ako intervenienta osobitne vo vzťahu k jeho argumentácii v súvislosti s uvedenou dohodou (resp. medzinárodnou zmluvou). Svoju argumentáciu týkajúcu sa zverených mu kompetencií vo vzťahu k medzinárodným dohodám však sťažovateľ považuje za podstatnú, na základe ktorej odvodzoval svoje právo na vstup do konania na strane žalovanej. Podľa sťažovateľa tak napadnuté uznesenie nespĺňa kritériá jasnosti, jednoznačnosti a dostatočnosti dôvodov, na ktorých bolo založené. Dodal, že vzhľadom na široko formulovaný zmysel inštitútu intervencie nemožno podmienku právneho záujmu interpretovať formalisticky. Namieta, že mestský súd v napadnutom uznesení svoj záver, že neexistuje právny záujem sťažovateľa na výsledku sporu, len skonštatoval, avšak bez toho, aby náležite odôvodnil (vo vzťahu ku kompetenciám sťažovateľa, primárne vo vzťahu k jeho kompetencii, čo sa týka bilaterálnych investičných dohôd), čo ho viedlo k takémuto záveru. Poukázal na špecifickosť svojej kompetencie vo vzťahu k uzatváraným bilaterálnym medzinárodným zmluvám a uvedené označil ako dôvod jeho intervencie (v tejto súvislosti okrem iného poukázal na to, že je jediným vecne kompetentným štátnym orgánom zastupujúcim Slovenskú republiku v medzinárodných investičných arbitrážach a je ústredným

orgánom štátnej správy zodpovedným za vyjednávanie a uzatváranie bilaterálnych investičných dohôd). Argumentoval, že existuje jeho záujem na predídení opätovných škôd v prípade prehry v spore. Dodal, že jeho záujem vstúpiť do konania ako intervenient je preto nespochybniteľný (aj s poukazom na to, že vecne aj procesne obhajoval bilaterálne investičné dohody v konkrétnych arbitrážach, alebo z pohľadu harmonizácie ich vykonávania s právom Európskej únie). Jeho záujem spočíva aj v zabezpečení interpretácie postavenia týchto zmlúv v systéme prameňov práva Slovenskej republiky, ktorá by nenarušila alebo neuviedla do konfliktu doterajšie hmotnoprávne alebo procesné opatrenia, ktoré sťažovateľ vykonával v rámci svojej kompetencie. Uviedol, že právne otázky, ktoré sú žalobcom nastolené v súdnom konaní vo vzťahu k priamej aplikovateľnosti už uvedenej medzinárodnej dohody, sú natoľko špecifické, že je povinný obhajovať záujmy Slovenskej republiky v tomto konaní. Poukázal aj na svoju pôsobnosť v oblasti prerozdelenia finančných zdrojov (tvorba fiškálnej politiky a štátneho rozpočtu) a zodpovednosť za proces prípravy legislatívnych zmien a prípravu na finančné dopady prípadnej prehry v spore.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (v spojitosti s porušením čl. 2 ods. 2 a čl. 51 ods. 1 ústavy) napadnutým uznesením.

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením mestského súdu:

7. Ústavný súd v prvom rade pripomína, že nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska

neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (IV. ÚS 289/2025).

8. Podstata práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala, a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci (III. ÚS 305/2019).

9. Zároveň ústavný súd stabilne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a obdobne tak aj práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 652/2025).

10. Prípady, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva všeobecným súdom má za následok porušenie základných práv a slobôd, sú tie, v ktorých táto nesprávna aplikácia jednoduchého práva je spätá s konkurenciou jednotlivých noriem tohto práva, prípadne s konkurenciou rôznych interpretačných alternatív, v ktorých sa odráža kolízia ústavných princípov, a naostatok, za také možno považovať aj prípady svojvoľnej aplikácie jednoduchého práva. Pojem svojvoľe možno interpretovať na prípady, keď všeobecný súd urobí taký výklad použitej právnej normy, ktorý je v extrémnom rozpore s právom na súdnu ochranu a princípom spravodlivosti, alebo ho urobí v inom než zákonom ustanovenom a v právnom myslení konsenzuálne akceptovanom význame či bez bližších nerozpoznateľných kritérií. O svojvoľi (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 164/2019).

11. S prihliadnutím na uvedené východiská ústavný súd pristúpil k posúdeniu námietok sťažovateľa vznesených proti napadnutému uzneseniu mestského súdu, ktorým mestský súd rozhodol, že vstup sťažovateľa do konania ako intervenienta na strane žalovanej nie je prípustný.

12. Podľa § 81 CSP intervenient je ten, kto sa zúčastňuje na konaní popri žalobcovi alebo žalovanom a má právny záujem na výsledku konania.

13. V zmysle § 82 ods. 1 CSP intervenient vstupuje do konania z vlastného podnetu alebo na základe oznámenia o spore podľa § 86 písomným podaním.

14. Podľa § 82 ods. 2 CSP vstup intervenienta je prípustný počas celého konania.

15. Podľa § 82 ods. 3 CSP v podaní, ktorým vstupuje do konania, musí intervenient okrem všeobecných náležitostí podania uviesť tvrdenia, ktoré odôvodňujú jeho právny záujem na výsledku konania.

16. Podľa § 83 CSP súd na návrh rozhodne, či je vstup intervenienta prípustný.

17. Otázka existencie právneho záujmu intervenienta na výsledku sporu je závislá od toho, či bude rozsudok záväzný subjektívne (iba medzi žalobcom a žalovaným) alebo či bude záväzný aj pre intervenienta. Civilný sporový poriadok je postavený na zásade subjektívnej záväznosti rozsudkov, teda výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany sporu (žalobcu a žalovaného) a tiež pre ich právnych nástupcov (§ 228 ods. 1 CSP). Ak je rozsudok záväzný iba subjektívne, *a contrario* platí, že pre intervenienta záväzný nie je, teda intervenient nie je legitimovaným subjektom v prípadnej exekúcii, v ktorej sa rozsudok vykonáva. Právny záujem na výsledku sporu, v ktorom vyneseny rozsudok bude záväzný subjektívne, je daný vtedy, ak existuje medzi intervenientom a stranou sporu, ktorú podporuje, taký hmotnoprávny vzťah, pre ktorý má predmet intervenovaného sporu povahu predbežnej otázky. Výsledok (prehra) intervenovaného sporu teda môže vyústiť do vzniku sekundárneho sporu medzi intervenientom a stranou, ktorú intervenient v spore podporoval (I. ÚS 164/2019).

18. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia a zohľadnení námietok sťažovateľa dospel v danom prípade k záveru, že mestský súd sa v napadnutom uznesení ústavnoprávne udržateľným spôsobom vysporiadal s otázkou žiadosti sťažovateľa o jeho vstup do súdneho konania ako intervenienta na strane žalovanej. V prvom rade poukazuje na záver mestského súdu, podľa ktorého je predpokladom pripustenia vedľajšieho účastníctva právny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku sporu, pričom o právny záujem ide, ak týmto súdnym rozhodnutím bude dotknuté právne postavenie tohto vedľajšieho účastníka, teda jeho práva a povinnosti vyplývajúce z hmotného práva. Mestský súd však v rámci konania nemal za preukázaný skutočný právny záujem sťažovateľa ako intervenienta na výsledku konania a ani existenciu hmotnoprávneho vzťahu medzi intervenientom (sťažovateľom) a žalovaným, z ktorého by mohol vzniknúť sekundárny spor. Navyše, ústavný súd dodáva, že ak je žalovaný štát zastúpený určitým štátnym orgánom, nemá právnu relevanciu kumulovať zastúpenie štátu ďalším štátnym orgánom na základe jeho vlastnej iniciatívy. U takého orgánu (ako intervenienta) nemôže byť definovaný samostatný právny záujem na výsledku konania. Taký záujem nemôže vyplývať ani z toho, že sťažovateľ zastupoval Slovenskú republiku v medzinárodnej arbitráži.

19. Ústavný súd s poukazom na už uvedené zároveň opätovne pripomína, že v zmysle svojej judikatúry nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ako ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil.

20. Zároveň v súvislosti s námietkou sťažovateľa, že sa mestský súd dostatočne nevenoval ním predostretej argumentácii týkajúcej sa jeho kompetencií, primárne vo vzťahu k jeho kompetencii, čo sa týka bilaterálnych investičných dohôd, ústavný súd dáva do pozornosti, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam. Ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (I. ÚS 106/2023). Splnenie

povinnosti odôvodniť rozhodnutie je však vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. Georgiadis v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997). Podľa ústavného súdu však odôvodnenie napadnutého uznesenia je možné považovať za ústavnoprávne udržateľné, reagujúce na podstatu veci, preto ústavný súd nevzhladol možnosť svojho zásahu.

21. Ani skutočnosť, že sa sťažovateľ s názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neopodstatnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (I. ÚS 1/2020, I. ÚS 113/2022, IV. ÚS 648/2025).

22. Navyše, ústavný súd dáva do pozornosti aj tú skutočnosť, že súdne konanie v predmetnej veci bolo začaté (ako to vyplýva zo skutočností uvedených v sťažovateľom doručenom oznámení o vstupe do konania ako intervenienta tvoriaceho prílohu tejto ústavnej sťažnosti) na základe žaloby žalobcu ešte z 12. decembra 2018, teda takmer 6 rokov pred podaním tohto oznámenia sťažovateľom. Aj uvedené (snaha vstúpiť do konania ako intervenient s takým veľkým časovým odstupom) podľa posúdenia ústavného súdu (minimálne) čiastočne odporuje sťažovateľom prezentovanej argumentácii o jeho nezastupiteľnej úlohe, resp. o naliehavosti jeho vstupe do konania ako intervenienta. Zároveň je možné dôvodne predpokladať, že medzi žalovanou a sťažovateľom v rámci ich vzájomného postavenia a kompetencií bude prebiehať v tejto súvislosti vzájomná koordinácia a komunikácia.

23. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť možno považovať tú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 358/2019). Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti (namietajúcej porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

24. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 2 ods. 2 a čl. 51 ods. 1 ústavy ústavný súd uvádza, že tieto patria medzi základné interpretačné pravidlá tvorby a aplikácie právneho poriadku Slovenskej republiky. Uvedené základné, resp. všeobecné pravidlá a zásady nemajú charakter samostatne uplatňovaného práva. Preto odmietol aj túto časť ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

III.2. K návrhu na odklad vykonateľnosti:

25. Ústavný súd zároveň nevyhovел ani návrhu sťažovateľa na odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia, keďže ústavnú sťažnosť odmietol z dôvodov už bližšie ozrejmenej v tomto rozhodnutí. Zo systematického výkladu právnej úpravy tohto inštitútu predbežnej, resp. dočasnej ochrany totiž vyplýva (§ 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde), že pozitívne rozhodnutie o takomto návrhu prichádza do úvahy vtedy, ak ústavný súd prijme ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie.

26. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu